

Drugo razmatranje u Godini pripreve za svečanu obnovu Posvete svijeta Božjemu milosrđu

(22. 10. 2021. – 22. 10. 2022.), 22. studenoga 2021.

„...koji si objavio svoju ljubav u svome Sinu Isusu Kristu”

(iz Čina posvete svijeta Božjemu milosrđu sv. Ivana Pavla II.)

Slika

Točno prije devedeset godina, 22. veljače 1931. godine, s. Faustina boravila je u samostanu u Płocku. Bila je prva korizmena nedjelja. U *Dnevnik* zapisuje: „Uvečer, u ćeliji, ugledala sam Isusa, Gospodina, u bijeloj haljini. Jedna ruka bila je uzdignuta na blagoslov, a druga je doticala haljinu na grudima. Iz otvora haljine na prsima izvirale su dvije velike zrake, jedna crvena, a druga blijeda. U tišini sam promatrala Gospodina. Moja je duša bila prožeta strahom, ali i velikom radošću. Nakon nekoliko trenutaka reče mi Isus: **Naslikaj sliku prema crtežu koji vidiš s natpisom: Isuse, uzdam se u Tebe. Želim da ta slika bude čašćena najprije u vašoj kapelici, a zatim u cijelomu svijetu.**” (Dn 47)

Riječ „želim”, koju je s. Faustina čula, jasan je eho onoga „žeda” koji su čuli oni koji su stajali na Golgoti pod Isusovim križem (usp. Iv 19, 28). Vojnici su mislili da se Raspeti žali na veliku žeđ od koje Mu se grlo osušilo i jezik za nepce zalijepio – kako je bilo prorečeno u 22. i 69. Psalmu – pa su Ga octom napojili (usp. Iv 19, 29). Danas u ovom „žeda” treba otkriti jasnu povezanost s Isusovim „žeda” koje je izrekao kad je učenicima otkrivao bit Svoje otkupiteljske zadaće: „Oganj dođoh baciti na zemlju pa što hoću ako je već planuo!” (Lk 12, 49) Oganj o kojem je govorio, bio je oganj Očeve ljubavi prema svijetu – beskonačne, bezgranične i milosrdne ljubavi. Isus je naviještao tu Očevu ljubav, nju je naučavao, pozivao da se odgovori na nju i, konačno, posvjedočio je na križu na najdramatičniji način. Da je Gospodin Isus u razgovoru sa s. Faustinom govorio upravo o toj otkupiteljskoj ljubavi, svjedoče dva obećanja koja je povezao sa slikom koja je po Njegovoj želji trebala biti naslikana: **Obećavam da duša koja bude štovala ovu sliku, neće propasti. Obećavam toj duši pobjedu nad neprijateljima već na zemlji, a osobito u času smrti. Ja sâm branit ću je kao svoju čast.** (Dn 48)

Nešto više od tri godine kasnije, u lipnju 1934., kad je s. Faustina prvi put vidjela sliku, koju je prema njezinim uputama naslikao u Vilniusu slikar Eugeniusz Marcin Kazimirowski, bila je vidljivo tužna. Isusov lik nije bio ni blijeda kopija one istinske ljepote koju je ona imala milost vidjeti za vrijeme objave u Płocku. Vratila se u samostan i u kapelici dugo tužno plakala. Konačno, „pitala sam Gospodina: ‘Tko Te može naslikati tako lijepoga kao što jesi?’ Tada sam čula ove riječi: **Veličina ove slike nije ni u ljepoti boje ni kista, već u mojoj milosti.**” (Dn 313)

Slika Milosrdnog Isusa s potpisom *Isuse, uzdam se u Tebe* predstavlja istinsku milost i dar Božji ljudima.

Dar

Što je dar? Dar je ono darivanje koji se zbiva među osobama koje su na poseban način vezane sponama ljubavi. Osoba koja ljubi želi ljubljenoj osobi dati nešto od sebe, „nešto” što će joj biti na radost i dobrobit. Ljubljena osoba, prihvaća to „nešto” s pouzdanjem u osobu koja ju ljubi, vjerujući da će ju primljeno dobro uistinu obogatiti. Zato se trudi odgovoriti na tu ljubav, uzvraćajući i vlastitom dobrotom. Na taj način dar produbljuje sponu među osobama koje se ljube. Dodajmo k tome, da je temelj tih spona uvijek ljubav onoga koji ljubi prema ljubljenoj osobi, dok je uvjet prihvaćanja dara pouzdanje ljubljene osobe prema onome koji ju ljubi.

Darivati se može na različite načine. Prvi od njih je darivanje stvari koju posjeduje onaj koji ljubi. Što je osobno privrženiji toj stvari i što je više vezan uz nju, tim je veća vrijednost tog

dar koji dariva ljubljenoj osobi. Tim je i njegova ljubav još nesebičnija i velikodušnija. Ipak, taj dar među njima ostaje kao „nešto treće”, kao izvanjski element.

Taj „treći element” blijedi ako darom postaje sam onaj koji ljubi, koji ljubljenoj osobi dariva sama sebe. U ovoj dimenziji darivanja dar poprima osobit izraz neposrednosti, a što je slučaj napose u braku. Supružnici postaju dar jedno drugome. Ono što ih sjedinjuje je ljubav koja se međusobno dariva. Taj dar sebe i od sebe prihvaćaju s potpunim međusobnim pouzdanjem, a to znači da svaki supružnik vjeruje u ljubav onog drugog. Štoviše, prihvaćajući supružnika kao dar, muž ili žena duboko vjeruju u to da se ono drugo doista daruje u potpunosti: sav svoj život, „i u dobru i zlu”, sa željom pomagati drugom u njegovu osobnom rastu, u ostvarenju samoga sebe. U slučaju braka, dar po svojoj naravi ima duhovno-tjelesni karakter i ne prestaje biti neposredan dar.

Ipak, postoji takva vrsta neposrednog dara koji ima u potpunosti duhovni karakter. Javlja se u odnosu učitelj-učenik. Ono što povezuje učitelja s učnikom je pouzdano znanje i istinska mudrost. Učitelju ih već posjeduje, a učenik, s pouzdanjem u učitelja, otvara svoju nutrinu za mudrost. Njegovo pouzdanje katkada ide tako daleko da je spreman izvršavati nekad teško ispunjive upute svoga učitelja, ne samo kako bi postigao njegovo znanje i mudrost, nego kako bi ga nadmašio. Nadalje, učitelj se raduje zbog duhovnog postignuća svoga učenika i na njega je istinski ponosan. Za nj ne postoji veće zadovoljstvo nego vidjeti da, zahvaljujući učenikovu napretku, raste i širi se krug ljudi koji žive tim istim vrijednostima i da se zahvaljujući tome svijet mijenja nabolje.

Duhovni odnos učitelj-učenik biva istinski dramatičan kad njihov svijet vrijednota bude ugrožen, zbog različitih razloga. U situaciji njihova mogućeg rastanka, čak i smrti, primjerice u slučaju rata, ostaju samo kratke upute koje učitelj ostavlja svome učeniku. One mogu imati i oblik *preporuka* kakve otkrivamo u pjesmi poljskog pjesnika Zbigniewa Herberta *Poruka Gospodina Cogita*: „... Idi uspravan među onima što su poklekli / među onima koji su okrenuti leđima i satrti u prah / ... Budi hrabar kad razum iznevjeri, budi hrabar / na posljednjem sudu, jedino to se računa / pa ipak čuvaj se nepotreba ponosa / ... ponavljaj: pozvan sam – zar nije bilo boljih / ... čuvaj se presahla srca, ljubi izvor jutarnji / ... bdij – kad svjetlo na planinama dade znak – ustani i idi / sve dok krv u grudima tvoju tamnu zvijezdu okreće / ... Budi vjeran! Idi.” Te riječi postaju posljednji dar kojima učitelj može obdariti svoga učenika – svojevrsna oporuka koja budi nadu da će ju učenik vjerno izvršiti i time dotadašnji svijet vrijednota neće doživjeti potpunu propast.

Isus Krist dar je milosrdnog Oca svijetu

Najveća drama u duhovnom odnosu svoj vrhunac doseže onda kada ljubljenoj osobi zaprijeti težak usud – gubitak Vječne Sreće. Ta Sreća je ugrožena ako u perspektivi Vječnosti stoji i – vječno prokletstvo. Samo Bog koji ljubi čovjeka s potpunom sigurnošću zna da se ono doista može dogoditi i da su posljedice toga zastrašujuće. Međutim, čovjek koji je odbacio Boga, prezreo Ga i od Njega se okrenuo, nije u potpunosti svjestan što mu uistinu prijeti. Poput Jude ide svojim putem (usp. Dj 1, 25) i, više ili manje svjesno, prezire ljubav kojom nas je od samog početka ljubio i obdario Bog.

Ipak, Bog koji je ljubav (usp. 1 Iv 4, 8-10) do kraja je vjeran Svojoj ljubavi prema čovjeku. O tome sv. je pisao Pavao apostol u Drugoj Poslanici Timoteju: „Ako ne budemo vjerni, on vjeran ostaje. Ta ne može sebe zanijekati!” (2 Tim 2, 13) Zato se i zbilo taj nečuveni događaj kakav je Utjelovljenje Jedinorođenog Sina Božjega. Upravo je o tome govorio Gospodin Isus u Svom noćnom razgovoru s Nikodemom: „Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni. Ta Bog nije poslao Sina na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spasi po njemu.” (Iv 3, 16-17)

Časteći Boga u Otajstvu Utjelovljenja Njegova Sina, s. Faustina častila je u njemu i beskrajno milosrđe koje se u tom Otajstvu očituje: „Bože, koji nisi odbacio čovjeka nakon

njegova pada, nego si mu u svom milosrđu oprostio; oprostio si kao Bog: ne samo da si mu otpustio krivnju grijeha nego si ga obdario i velikom milošću. Potaknut milosrđem udostojao si se sam sići k nama da bi nas podigao iz naše bijede. Bog dolazi na zemlju, Gospodar nad gospodarima, ponižava se Besmrtni. Ali kamo ćeš doći Gospodine, zar u Salomonov šator? Ili, zar si tražio da Ti se sagradi novi u koji namjeravaš sići? O Gospodine, kakav ćemo Ti pripremiti šator kad je cijela zemlja podnožje Tvojim nogama. Sam sebi pripravio si šator – Presvetu Djevicu. Njena bezgrješna utroba bit će Ti stan; postaje neshvatljivo čudo milosrđa Tvoga, o Gospodine. I Riječ Tijelom postaje – i Bog se nastani među nama, Riječ Božja – Utjelovljeno Milosrđe. Uzdigao si nas do Svoga Božanstva po Svom poniženju. To je obilje Tvoje ljubavi, to je bezdan duboki Tvoga milosrđa. Čude se nebesa nad izobiljem Tvoje ljubavi. I sada Ti se nitko ne boji prići. Ti si Bog milosrđa, sućutan si prema grješnicima, smiluješ se bijedi, naš si Bog, a mi Tvoj narod. Ti si nam Otac, a mi Tvoja djeca po milosti. Neka je slava Tvomu milosrđu jer si se udostojao doći među nas.”¹ (Dn 1745)

Bog Otac dao nam je Svoga Sina kao dar Svoje ljubavi da bismo daj dar prihvatili, da bismo na Njegovu ljubav koja se objavljuje u daru odgovorili nutarnjim obraćenjem, što znači: vraćajući se na put koji nam je pripravio još prije postanka svijeta, „da budemo sveti i bez mane pred njim.” (Ef 1, 4) Nadalje, Krist potpuno svjesno, u bezgraničnoj predanosti Svoje volje Ocu, postaje dar ljudima. „Jelo je moje vršiti volju onoga koji me posla i dovršiti djelo njegovo” – rekao je Svojim učenicima uz Jakovljeve zdenac nedaleko Šekema (usp. Iv 4, 34). O Sebi kao Očevu daru sve do darivanja Svog života za braću, učenicima je govorio u više navrata. U razgovoru s farizejima, govoreći o Sebi kao o Dobrom Pastiru, govorio je i o poslanju koje Mu je dao Otac: „Ja sam pastir dobri. Pastir dobri život svoj polaže za ovce. Ja sam pastir dobri i poznajem svoje i mene poznaju moje, kao što mene poznaje Otac i ja poznajem Oca i život svoj polažem za ovce. Zbog toga me i ljubi Otac što polažem život svoj da ga opet uzmem. Nitko mi ga ne oduzima, nego ja ga sam od sebe polažem. Vlast imam položiti ga, vlast imam opet uzeti ga. Tu zapovijed primih od Oca svoga.” (Iv 10, 11. 14-15. 17-18)

Krist je na jedini i istovremeno najuzvišeniji način postao za nas dar kad je ustanovio sakrament Euharistije. Na Posljednjoj večeri dao nam je Sebe kao nebesku Hranu da bismo imali život – imali ga u izobilju (usp. Iv 10, 10b). Tu duboko dirljivu zbilju na poseban način izražava *Rimski kanon* u kojem je istaknuto posebno jedinstvo između Isusa i Njegova Oca. Za vrijeme sv. Mise svećenik izgovara sljedeće riječi: „Dan prije nego će podnijetu muku, on uze kruh u svoje svete i časne ruke, podiže oči prema nebu k tebi Bogu, svome svemogućem Ocu, riječima blagoslova dade tebi hvalu, razlomi kruh i dade svojim učenicima, govoreći: *Uzmite i jedite od ovoga svi: ovo je moje tijelo koje će se za vas predati.* ... Isto tako, pošto su večerali, uze i ovaj slavni kalež u svoje svete i časne ruke, jednako riječima blagoslova dade tebi hvalu i dade svojim učenicima, govoreći: *Uzmite i pijte iz njega svi: ovo je kalež moje krvi novoga i vječnoga saveza koja će se proliti za vas i za sve ljude na otpuštenje grijeha. Ovo činite meni na spomen.*”²

Tijelo moje koje će se za vas predati; Krv moja koja će se proliti za vas i za sve ljude na otpuštenje grijeha – upravo te Kristove riječi, izgovorene u Dvorani Posljednje Večere, imale su se ispuniti sutradan, na Veliki petak, kad je s uzvišenosti Križa na kojem je visio Spasitelj svijeta zemlju natapala Njegova Krv. Svojom je mučeničkom smrću konačno i zauvijek posvjedočio da „nas je ljubio do kraja” (usp. Iv 13, 1b).

Očev Dar nama i ugodna Žrtva Ocu za nas, Krist, obdario nas je još jednim doista neizmjernim darom – Svojom Majkom. Po riječima koje je uputio Svom ljubljenom učeniku Ivanu: „Evo ti Majke” (Iv 19, 27a), Marija je postala **Majkom Milosrđa**. U buli *Misericordia vultus* iz 2015. godine kojom je papa Franjo proglasio Izvanredni jubilej Milosrđa, Sveti Otac piše: „Nitko nije prodro u dubinu otajstva Boga koji je postao čovjekom tako kao Marija. Sav je njezin život oblikovan prisutnošću utjelovljenoga milosrđa. Majka Raspetoga i Uskrsloga ušla je u

¹ Preuzeto: Kowalska, Faustina M., *Dnevnik. Milosrđe Božje u mojoj duši*, Svećenici Srca Isusova, dehonijanci, Zagreb 2016.

² Iz Prve euharistijske molitve Rimskoga kanona

svetište milosrđa, jer je intimno sudjelovala u otajstvu njegove ljubavi. Izabrana da bude Majka Sina Božjega, Marija je oduvijek pripravljena Očevom ljubavlju da bude *Kovčeg saveza* između Boga i ljudi. Čuvala je u svome srcu Božje milosrđe u potpunome skladu sa svojim Sinom Isusom. Njezin hvalospjev, izgovoren na pragu Elizabetina doma, bio je posvećen milosrđu koje se proteže 'od koljena do koljena' (Lk 1, 50). I mi smo bili uključeni u te proročke riječi Djevice Marije. (...) Podno križa, Marija je zajedno s Ivanom, ljubljenim učenikom svjedočila riječima oproštenja koje je izgovorio Isus. Taj najviši izraz milosrđa prema onima koji su ga razapeli pokazuje nam dokle seže Božje milosrđe. Marija potvrđuje da milosrđe Sina Božjega ne pozna granica i da se proteže na sve, bez iznimke." (*Misericordia vultus*, 24)³

Isus Krist, Učitelj pouzdanja

Povjerovati u riječi „ Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca” (Iv 3, 16) i uzdati se u njih, znači povjerovati u dar koji je za svijet Isus Krist, i tomu daru Oca potpuno vjerovati i u Njega se pouzdati. Pouzdati – odnosno, dati Mu da nas vodi. Upravo je to u životu svakog čovjeka ogroman ulog o kojem je Krist govorio Nikodemu: „Tko vjeruje u njega, ne osuđuje se; a tko ne vjeruje, već je osuđen što nije vjerovao u ime jedinorođenoga Sina Božjega. A ovo je taj sud: Svjetlost je došla na svijet, ali ljudi su više ljubili tamu nego svjetlost jer djela im bijahu zla.” (Iv 3, 18-19)

Pouzdanje u Isusa Krista je, dakle, uvjet za vječno spasenje. Potrebno je beskrajno se uzdati u Njega, napose u najtežim okolnostima života, da bismo jedino u Njemu vidjeli nadu i postigli milost i milosrđe; da bismo s dubokom vjerom mogli neprestano sa sv. Petrom ponavljati: „Gospodine, kamo da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga.” (Iv 6, 68b) Zato je u vrijeme javnog djelovanja Gospodin Isus u više navrata pozivao ljude da se uzdaju u Njega. Uzetomu, koji je ležao na nosiljci, govori: „Hrabro, sinko, otpuštaju ti se grijesi!”, a ženi koja je dvanaest godina trpjela od krvarenja reče: „Hrabro kćeri, vjera te Tvoja spasila.”⁴ Istinskim divljenjem gledao je one koji su se pouzdavali u snagu Njegovih riječi, primjerice satnika iz Kafarnauma koji je molio za ozdravljenje svoga sluge (usp. Mt 8, 5-13).

Sam Isus darivao je ljude Svojim pouzdanjem. Znao je da ih pouzdanje može djelotvorno spašavati od njihovih slabosti i padova dajući im istovremeno nadu u bolji život. Tako je bilo i u slučaju žene koja je bila uhvaćena u preljubu i koja je čula one dirljive riječi: „Ni ja te ne osuđujem. Idi, i ne griješi više!” (Iv 8, 11b) Sigurno je tako bilo i u Petrovu slučaju. Njega je Krist, pošto Ga je Petar tri puta zatajio, tri puta upitao da li Ga ljubi, i tri puta mu povjerio dostojanstvo službe pastira koji treba pasti Njegove ovce (usp. Iv 21, 15-19).

Krist, znajući da pouzdanje u Boga sa sobom može nositi i velike duhovne kušnje, poželio je postati najviši Učitelj i uzor toga istog pouzdanja. Objavio ga je najprije moleći se u Maslinskom vrtu. U ogromnom strahu pred Mukom koja Ga je čekala, dok Mu „znoj bijaše kao kaplje krvi koje su padale na zemlju”, molio je Boga riječima: „Oče! Ako hoćeš, otkloni ovu čašu od mene. Ali ne moja volja, nego tvoja neka bude!” Otac ga nije ostavio sama. „Ukaza mu se anđeo [poslan od Oca] s neba koji ga ohrabri” (usp. Lk 22, 42-44b). Zahvaljujući tome mogao je hrabro izići svojim progoniteljima ususret, govoreći apostolima: „Gotovo je! Dođe čas! Evo predaje se Sin Čovječji u ruke grešničke! Ustanite hajdemo! Evo, izdajica se moj približio!” (Mk 14, 41b-42)

Isusova nemoć i bespomoćnost još su dramatičnije došli do izražaja kad su pored Njega, pribijena na križ, prolazili ljudi, pogrđivali Ga „mašući glavama: »Ti koji razvaljuješ Hram i za tri ga dana sagradiš, spasi sam sebe! Ako si Sin Božji, siđi s križa!« Slično i glavari svećenički s pismoznancima i starješinama, rugajući se, govorahu: »Druge je spasio, sebe ne može spasiti! Kralj je Izraelov! Neka sada siđe s križa pa ćemo povjerovati u nj! Uzdao se u Boga! Neka ga sad izbavi ako mu omilje! Ta govorio je: 'Sin sam Božji!'« Tako ga vrijeđahu i s njim raspeti

³ Preuzeto: Papa Franjo, *Misericordia vultus. Lice Milosrđa*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2015.

⁴ Na oba ova mjesta u poljskom izvorniku Biblije stoji: „Ufaj, synu!” i „Ufaj, córko!” / „Uzdaj se, sine!” i „Uzdaj se, kćeri!” Hrvatski prijevod preuzet: <https://biblija.ks.hr/> (pristupljeno 24. 10. 2021.)

razbojnicu." (Mt 27, 39-44)

Osjećaj napetosti dosegao je vrhunac o devetoj uri kad „povika Isus iza glasa: »Eli, Eli, lema sabahtani?« To će reći: »Bože moj, Bože moj, zašto si me ostavio?«" (Mt 27, 46) Pošto je nadvladao Svoju bol osamljenosti, obraća se Bogu riječima potpunog predanja: „Oče, u ruke Tvoje predajem duh svoj." (Lk 23, 46b) Posljednje riječi na križu bile su: „Svršeno je." (Iv 19, 30) Znao je da, predajući Svoj duh Ocu, dovršava djelo koje Mu je Bog Otac naložio učiniti (usp. Iv 17, 4). Postao je dobrovoljna i potpuna Žrtva za otkupljenje svijeta.

Dar koji je po volji Boga bogatog milosrđem, bio sam Isus, nedugo nakon tih dramatičnih događaja Velikoga Petka biva okružen slavom koju je imao prije negoli je svijeta bilo (usp. Iv 17, 5). Bog Otac vratio ju je Svome Sinu koji je treći dan uskrsnuo. Uistinu je pobijedio svijet (usp. Iv 16, 33), učvršćujući temelj: pouzdanje u Njega. Od tog trenutka učenicima upućuje samo dvije poruke: „Ne bojte se!" (Mt 28, 10) i „Mir vama!" (Lk 24, 36, Iv 20, 19.26)

Isuse, uzdam se u Tebe!

Crkva od svojih početaka, otkako ju je ustanovio Krist, živi pouzdanjem koje izlazi od Njega i u Njemu nalazi svoj izvor. „Jer mi smo obrezanje, mi koji u Duhu Božjemu obavljamo bogoslužje i dičimo se Kristom Isusom, a ne pouzdajemo se u tijelo." (Fil 3, 3) Tu samu istinu potvrdio je i sv. Ivan u svojoj Prvoj Poslanici: „To napisah vama koji vjerujete u ime Sina Božjega da znate da imate život vječni. I ovo je pouzdanje koje imamo u njega: ako što ištemo po volji njegovoj, uslišava nas." (1 Iv 5, 13-14) Stoga sve do konca svijeta za čitavu Crkvu ostaje aktualan poziv iz Poslanice Hebrejima: „Čuvajmo nepokolebljivu vjeru nade jer je vjeran Onaj koji daje obećanje" da „imamo slobodan ulaz u Svetinju po krvi Isusovoj." (Heb 10, 23. 19)

Na to isto obećanje Gospodin Isus na neki način podsjetio je prije devedeset godina dajući nam po s. Faustini **sliku s potpisom „Isuse, uzdam se u Tebe"**. Živeći tu istinu ona je mogla zaključiti svoj *Dnevnik* sljedećom prošnjom, a kojom priznaje svoje bezgranično pouzdanje u Božje milosrđe: „Neka me Tvoja milost koja izvire iz premlsrdnog Srca Tvoga, osnaži za borbu i trpljenja da bih Ti ostala vjerna. Iako sam bijeda sama, ne bojim se Tebe, jer dobro mi je znano Tvoje milosrđe. Ništa me ne odvraća od Tebe, Bože, jer sve je bljeđe od moje spoznaje – vidim to jasno." (Dn 1803)

A mi, završavajući svaki put molitvu Krunice Božjega milosrđa, po volji samoga Krista, objavljenoj s. Faustini, dubokom vjerom zavapimo: „**Isuse, uzdam se u Tebe!**"

Izvor: Svetište Božjega milosrđa, Krakov, u rujnu 2021., uz dopuštenje
Prijevod s poljskog: Jelena Vuković
Lektura: Marija Vuković